

Investigating psychological and demographic factors related to financial literacy of teacher candidates in gilan province

Veisali Bakhshi Khilgavani¹ , Khadijeh Aliabadi² , Mohammadreza Nili Ahmadabadi³ , Samad Borzou'ian⁴ , Ali Delavar⁵

1. Ph.D Candidate in Educational Technology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: v.a.bakhshi@gmail.com

2. Associate Professor, Department of Educational Technology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: khaliabadi@yahoo.com

3. Associate Professor, Department of Educational Technology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: nili1339@gmail.com

4. Assistant Professor, Department of Educational Management and Planning, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: borzooian@gmail.com

5. Professor, Department of Assessment and Measurement, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: delavarali@yahoo.com Iran

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 12 June 2022

Received in revised form

09 July 2022

Accepted 11 August 2022

Published online 23

October 2022

Keywords:

Demographic,
Teacher Candidates,
Financial Literacy,
Psychological Factors

ABSTRACT

Background: Financial literacy, which means having knowledge, attitudes, and behaviors related to this area, is of double importance for young people, especially students who are moving from dependence to independence, and their financial mistakes will have continuous consequences in their future. Despite the importance of measuring and evaluating financial behaviors, there is a research gap in the field of investigating this issue in the studied society.

Aims: The purpose of this research was to measure the level of financial literacy of student-teachers at the Farhangian University of Gilan and to analyze the relationship between several psychological and demographic variables with it.

Methods: The present research was descriptive and surveys study. The statistical population of the research consists of 613 students of Farhangian University of Gilan province, of which 242 were selected by simple random sampling. Two questionnaires by Moinuddin (2011) and Patrich et al. (2016) were used to collect the data.

Results: The findings showed that the average score of student-teachers in financial knowledge is 4.50 (out of 24), financial attitude is 60.29 (out of 75) and financial behavior is 62.45 (out of 100). Also, the examination of the relationship between psychological and demographic variables with the dimensions of financial literacy showed that, except for a few variables, the status of students' financial literacy is similar in most of the variables, and different groups of students have the same financial literacy.

Conclusion: These findings show that the financial literacy of students is at a very low level in terms of knowledge, but the status of students' financial literacy is good in two dimensions, attitude, and behavior. Different groups also have a similar level of financial literacy.

Citation: Bakhshi Khilgavani, V., Aliabadi, Kh., Nili Ahmadabadi, M.R., Borzou'ian, N.M., & Delavar, A. (2022). Investigating psychological and demographic factors related to financial literacy of teacher candidates in gilan province. *Journal of Psychological Science*, 21(116), 1503-1520. <https://psychologicalscience.ir/article-1-1720-fa.html>

Journal of Psychological Science, Vol. 21, No. 116, November, 2022

© 2021 The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.21.116.1503](https://doi.org/10.52547/JPS.21.116.1503)

✉ **Corresponding Author:** Veisali Bakhshi Khilgavani, Ph.D Candidate in Educational Technology, Department of Educational Technology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

E-mail: v.a.bakhshi@gmail.com, Tel: (+98) 9111830336

Extended Abstract

Introduction

Not only the economic problem is one of the most important parts of the everyday life of people and households (Jorgensen & Savla, 2010), but also solving this problem is considered a fundamental priority for politicians and planners at a macro-level. One of the most essential strategies to solve these challenges is to equip all individuals with financial literacy. Although there is no global agreement between the subject matter experts on what is financial literacy, what it must be, and what it can be (Björklund, 2019), some researchers suggested that it is composed of three domains including knowledge, attitudes, and behaviors associated with financial decisions. Others believe that it includes compound interest, inflation, and risk diversity (Boisclair et al, 2017). In some research, subjects such as insurance, taxes, loans, and retirement are also considered.

The importance of financial literacy caused most nations such as the US (Prewett, 2015), South Korea (Jang et al, 2014), Australia (Blue et al, 2014), and Malesia (Murugiah, 2016) to consider the financial literacy education, especially for the students, as a high priority issue. However, most studies carried out in the five continents in the last two decades (e.g. Lusardi et al, 2014; Boisclair et al, 2017, Moure, 2016 Cameron et al, 2017) have indicated that the financial literacy is at a low level in various countries and among different groups of their population. In Iran, the financial literacy area has been neglected as well, and it observed no special strategy to enhance economic and financial literacy.

Some research was carried out regarding the factors influencing financial literacy. However, some conflicting results have been obtained. In most studies that addressed the relationships between the two variables of various factors and the financial literacy, it was demonstrated that there exists a significant and positive relationship between the psychological and demographic variables such as gender (Mouna & Anis, 2017; Cameron et al., 2014; Murugiah, 2016; Flores, 2014; Hucul, 2015; Aksoylu et al, 2017; Ateş et al, 2016; Brown & Graf, 2013), the individual level of education (Mouna & Anis,

2017; Murugiah, 2016; Aksoylu et al, 2017), the individual income (Murugiah, 2016; Aksoylu et al, 2017), receiving financial education (Jang et al, 2014), age (Mouna & Anis, 2017; Cameron et al., 2014; Murugiah, 2016; Hucul, 2015; Ateş, et al., 2016), the race (Flores, 2014), the family income and wealth (Mouna & Anis, 2017; Cameron et al., 2014), education major (Çelikkol & Çelikkol, 2015; Hucul, 2015), the number of years the person spends in the university (Adeleke, 2013), the marriage status (Ateş et al., 2016), the parents' level of education (Gilligan, 2011), the social class (Gilligan, 2011), place of residence (urban. rural) (Beckmann, 2013), being an immigrant (Brown & Graf, 2013), and the financial literacy and its associated elements. As well, there exists a significant difference between groups regarding the financial literacy index. However, some other research found no significant and positive relationship between the same psychological and demographic variables and financial literacy, or there exists no significant difference in their financial literacy level.

Although having financial literacy is not special for a certain age or class, it is necessary for all social groups (Fraczek, 2016), due to some reasons such as the period significance, moving from financial dependency toward financial independence (Rasoaisi & Kalebe, 2015), being in the entrepreneurship age, and causing continual consequences in the next ages (Titko et al, 2015), learning financial literacy is considered more important for young people, especially for the students. Since the first step to enter the education field and any kind of planning in this field requires an awareness of the status quo of the target society, and no significant research has been carried out in the field of the financial literacy level of the teacher's candidates as the future real teachers, the purposes of this study is as follows:

1. Measuring the financial literacy level of the teacher's candidates based on its various aspects;
2. Comparing the financial literacy level of the teacher's candidates in terms of various psychological and demographic variables;

Investigating the relationship between the financial literacy level of the teacher's candidates and the various psychological and demographic variables.

Method

This research is a survey study. The statistical population of the study consists of all the teacher candidates at both the women's campus of BentolHoda and the men one of Imam Ali at Guilan Province for the school year of 2020-2021, including 613 individuals. They were studying in majors including primary education, educating and counseling, theology education, and educating exceptional children. The total sample size is 242 individuals based on the Morgan table, which was chosen based on the simple sampling method. In this study, we used a questionnaire to measure the financial literacy level. In addition to the demographic questions, the questionnaire includes 59 questions. The first part of the questionnaire the purpose of which is to measure the 'knowledge' element of financial literacy, is indeed the Moeinoddin questionnaire for financial literacy It includes twenty-four 4-choices questions. The second part of the questionnaire is derived from Potrich et al. (2016) which includes 35 questions on the Likert scale to measure the two dimensions of attitudes and financial behavior. Using the Cronbach alpha, the internal consistency of the tool for the attitudes, behavior, knowledge, and total financial literacy is 869%, 714%, 896%, and 853%, respectively which indicates the acceptable reliability of the tool. To

analyze the data, we used descriptive statistics such as the frequency, the percent, the diagram, and the mean, as well as the T-tests of inferential methods to compare the two independent groups, using one-way variance analysis, and the Pearson correlation.

Results

The purpose of this research was to measure the level of financial literacy of student-teachers at the Farhangian University of Gilan and to analyze the relationship between several psychological and demographic variables with it. Of the selected teacher candidates, 130 individuals were women, and the other 129 were men. On average, they were 20.02 years old, ranging from 18 to 24 years old. The 232 individuals were single, and the other 10 were married. The 172 individuals lived in cities, and the other 70 were rural. The 124 students were in their first year of education, 79 were in their second year, and the other 39 were passing their third year. The 41 individuals were studying theology, 125 were studying education and counseling, 9 students were studying Islamic sciences and education, 115 were in literature and human sciences, 108 were studying the empirical sciences, and the other 13 individuals were studying mathematics and physics.

A. Teacher Candidates' Financial Knowledge Level

According to the data summarized in Table 1, the mean score for teacher candidates was 4.50 (out of 24) for financial knowledge.

Table 1. Teacher Candidates' Financial Knowledge in Terms of Various Financial Issues

Index	Inflation and money	Taxes	Investment and savings	loans	banking services	Insurance and Retirement	Total knowledge
mean	0.45	0.62	0.97	0.49	0.63	1.33	4.5
standard deviation	0.70	0.72	1.20	0.72	0.71	1.36	3.61

Regarding the inflation and the time value of money, the mean score of the group is 45% (out of 3), 62% (out of 2) for taxes, 97% (out of 7) for investment and saving money, 49% (out of 4) for loans, 63% (out of 3) for banking services, and 1.33 (out of 5) for insurance and retirement.

B. Teacher candidates' financial attitude level

According to the data summarized in Table 2, the mean score for teacher candidates was 60.29 (out of

75) for financial attitude. Regarding cost and money management, the mean score of the group is 31.74 (out of 40), 12.16 (out of 15) for investment and saving money, 8.08 (out of 10) for loans (credits), and 8.29 (out of 10) for insurance.

C. Teacher candidates' financial behavior level

According to the data summarized in Table 3, the mean score for teacher candidates was 62.45 (out of 100) for financial performance (behavior).

Table 2. Teacher Candidates' Financial Attitude in Terms of Various Financial Issues

Index	Cost and money management	Investment and savings	loans	Insurance	Total attitude
mean	31.74	12.16	8.8	8.29	6.29
standard deviation	4.95	2.10	1.66	1.79	8.69

Table 3. Teacher Candidates' Financial Performance (Behavior) in Terms of Various Financial Issues

Index	money and expenses management	loans and debt	Purchasing management	Investment and savings	Insurance	Total behavior
mean	20.34	9.81	17.11	11.59	3.58	62.45
standard deviation	1.11	2.68	3.06	2.21	3.87	8.68

Regarding the inflation and costs, the mean score of the group is 20.34 (out of 35), 9.81 (out of 15) for loans and debts, 17.11 (out of 25) for buying, 11.59 (out of 20) for investment and saving money, and 3.58 (out of 5) for insurance.

Compare the financial literacy of different groups

Table 4 shows the results of the t-test analysis. According to the T-test results, there exists a significant difference between the women and the men for variables including knowledge ($P = 0.011$), behavior ($P = 0.001$), and the total level of the financial literacy ($P = 0.042$). However, it isn't observed any significant difference between the two groups in terms of attitude ($P = 0.364$). Comparing married and single individuals, there exists a significant difference in terms of knowledge ($P = 0.007$). However, no significant difference can be

seen in the attitude ($P = 0.529$), the behavior ($P = 0.363$), and the total literacy ($P = 0.128$) between the two groups. Regarding the two groups who were born in urban and rural regions, a significant difference between the two groups in knowledge ($P = 0.027$), whereas there exists no significant difference in the attitude ($P = 0.093$), behavior ($P = 0.551$), and the total financial literacy level ($P = 0.436$) between the two groups. Comparing the teacher candidates who reside in urban and rural regions, it was identified that there exists no significant difference in the four variables of knowledge ($P = 0.359$), attitude ($P = 0.284$), behavior ($P = 0.267$), and total financial literacy level ($P = 0.810$). 0.267 and total literacy ($P = 0.810$) between the two groups there is no significant difference.

Table 4. Comparing the Elements of the Teacher's Candidates in Terms of Gender, Marriage Status, Birth location, and Place of Residence

variable	Groups	means	standard deviation	T value	(sig)	variable	Groups	means	standard deviation	T value	(sig)
financial knowledge	men	3.87	3.61	-2.57	0.01	financial knowledge	Single	1.50	2.01	-2.72	0.00
	women	5.06	3.53				married	4.63	3.61		
financial attitude	men	60.84	8.63	0.910	0.36	financial attitude	Single	5.60	1.61	-0.63	0.52
	women	59.82	8.74				married	6.37	8.38		
financial behavior	men	60.42	8.39	-3.47	0.00	financial behavior	Single	6.0	11.9	-0.91	0.36
	women	64.23	8.58				married	6.56	8.53		
hol	men	12.14	1.83	-2.04	0.04	hol	Single	12.1	2.56	-1.52	0.12
	women	12.11	1.31				married	12.5	1.59		
financial knowledge	town	4.26	3.70	2.21	0.02	financial knowledge	town	4.37	3.79	-0.91	0.35
	village	5.57	2.98				village	4.84	3.11		
financial attitude	town	60.74	8.37	1.68	0.09	financial attitude	town	6.68	8.74	1.07	0.28
	village	58.33	9.80				village	5.35	8.55		
financial behavior	town	62.61	8.58	0.59	0.59	financial behavior	town	6.05	9.23	-1.11	0.26
	village	61.75	9.18				village	6.42	7.12		
hol	town	12.62	1.89	0.78	0.43	hol	town	1.11	1.03	-0.24	0.81
	village	12.66	1.48				village	1.62	1.96		

Table 5 shows the results of one-way analysis of variance. From the data in this table, it can be seen

that in most variables, there is no significant difference between students' financial literacy.

Table 5. Comparison of elements of teacher candidate financial literacy in sex psychological and demographical variable

Groups	variable	F	sig
major of study in university	knowledge	0.653	0.582
	attitude	0.275	0.834
	behavior	1.771	0.153
	hol	0.344	0.794
major of study in high school	knowledge	1.606	0.189
	attitude	0.907	0.438
	behavior	1.799	0.148
	hol	1.441	0.232
Father's education level	knowledge	1.320	0.241
	attitude	1.598	0.137
	behavior	1.155	0.330
	hol	1.082	0.375
Mother's education level	knowledge	1.487	0.173
	attitude	2.504	0.017
	behavior	1.200	0.340
	hol	1.980	0.059
Father's job	knowledge	0.532	0.810
	attitude	5.578	0.000
	behavior	2.812	0.008
	hol	4.877	0.000
Mother's job	knowledge	2.461	0.046
	attitude	2.567	0.039
	behavior	0.412	0.800
	hol	1.703	0.150

Correlation between financial literacy and other variables

The result of the correlation analysis of two variables of financial literacy and its three elements with seven

basics is included in Table 6. This table shows that there is no significant correlation between most psychological and demographic variables with elements of financial literacy.

Table 6. The result of analyzing the correlation between financial literacy with seven psychological and demographic variables

variable	Statics index	knowledge	attitude	behavior	hol
Grade at university	r	0.030	-0.036	-0.023	-0.027
	sig	0.646	0.573	0.725	0.678
courses passed	r	0.021	0.019	-0.028	-0.022
	sig	0.740	0.764	0.666	0.734
Age	r	0.038	0.047	0.003	-0.016
	sig	0.554	0.469	0.968	0.802
High school grade point average	r	-0.044	0.048	-0.011	0.010
	sig	0.497	0.460	0.859	0.873
University grade point average	r	0.013	0.176**	0.116	0.164*
	sig	0.844	0.006	0.073	0.011
Birth order	r	0.00	-0.151*	0.081	0.133*
	sig	0.999	0.019	0.208	0.039
Family income	r	-0.23	-0.001	0.096	0.049
	sig	0.717	0.988	0.137	0.450

Conclusion

Findings indicated that among the three elements (subscale) of financial literacy, the status of teacher candidates in the element of knowledge is at a low level, as can be concluded with accuracy in the mean obtained (4.5 out of 24) is less than one-fifth of the maximum score of financial knowledge. But in the other two elements of financial literacy, the teacher

candidate situation is relatively favorable. In the attitude element, the mean of 60.29 out of 75 indicates the acquisition of 0.80 points from the maximum scores, and in the behavior element, the mean of 62.45 out of 100 indicates the acquisition of 62.45% of the scores from the maximum scores. In a general view, the comparison of students' financial literacy showed that there is no significant difference between

the groups in most of the psychological and demographic variables and these variables have no effect on the level of financial literacy. Considering the importance of financial literacy in the financial well-being of future teachers and also the positive effect of teacher literacy on students' financial literacy and in line with the research findings that financial literacy is weak in most psychological and demographic groups, it is suggested to include courses and topics with the title of financial literacy in different fields of study of Farhangian University.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is extracted from the Ph.D. dissertation of the first author in the department of educational technology, faculty of psychology and educational science at Allameh Tabataba'i University.

Funding: This study was conducted as a Ph.D. dissertation with no financial support.

Authors' contribution: The first author is the student and the corresponding author, the second and Third authors are Supervisors, and the fourth and fifth are advisors.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study

Acknowledgments: We would like to appreciate the participants who contributed to this research.

بررسی عوامل روانشناختی و جمعیت‌شناختی مرتبط با سواد مالی دانشجویان - معلمان استان گیلان

ویسعلی بخشی خیلگوانی^۱، خدیجه علی‌آبادی^۲، محمدرضا نیلی احمدآبادی^۳، صمد برزویان^۴، علی دلاور^۵

۱. دانشجوی دکتری تکنولوژی آموزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

۲. دانشیار، گروه تکنولوژی آموزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

۳. دانشیار، گروه تکنولوژی آموزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

۴. استادیار، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

۵. استاد، گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۲۲

بازنگری: ۱۴۰۱/۰۴/۱۸

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۲۰

انتشار برخط: ۱۴۰۱/۰۸/۰۱

کلیدواژه‌ها:

جمعیت‌شناختی،

دانشجو - معلمان،

سواد مالی،

عوامل روانشناختی

زمینه: سواد مالی، که به معنای داشتن دانش، نگرش و رفتارهای مرتبط با این حیطه است، اهمیت مضاعفی برای جوانان بخصوص دانشجویانی دارد که از وابستگی به سوی استقلال حرکت می‌کنند و اشتباهات مالی آن‌ها پیامدهای مستمری در آینده آن‌ها خواهد داشت. با وجود اهمیت سنجش و ارزیابی رفتارهای مالی، در زمینه بررسی این موضوع در جامعه مورد مطالعه شکاف تحقیقاتی وجود دارد.

هدف: هدف این تحقیق سنجش میزان سواد مالی دانشجویان - معلمان دانشگاه فرهنگیان گیلان و تحلیل رابطه چند متغیر روانشناختی و جمعیت‌شناختی با آن بود.

روش: تحقیق حاضر در ردیف پژوهش‌های توصیفی و از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری تحقیق را ۶۱۳ نفر از دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان گیلان تشکیل می‌دهند که از میان آن‌ها، ۲۴۲ نفر، به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردیدند. دو پرسشنامه معین‌الدین (۲۰۱۱) و پرسشنامه پاتریج و همکاران (۲۰۱۶) برای جمع‌آوری اطلاعات مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که میانگین نمره دانشجویان - معلمان در دانش مالی ۴/۵۰ (از ۲۴)، نگرش مالی ۶۰/۲۹ (از ۷۵) و رفتار مالی ۶۲/۴۵ (از ۱۰۰) است. همچنین بررسی رابطه متغیرهای روانشناختی و جمعیت‌شناختی با ابعاد سواد مالی نشان داد که به غیر از چند متغیر، در اغلب متغیرها وضعیت سواد مالی دانشجویان مشابه است و گروه‌های مختلف دانشجویی سواد مالی یکسانی دارند.

نتیجه‌گیری: این یافته‌ها نشان می‌دهند که سواد مالی دانشجویان، در بعد دانش در سطح بسیار پایینی قرار دارد ولی در دو بعد نگرش و رفتار وضعیت سواد مالی دانشجویان مناسب است. گروه‌های مختلف نیز سطح سواد مالی مشابهی دارند.

استاد: بخشی خیلگوانی، ویسعلی؛ علی‌آبادی، خدیجه؛ نیلی احمدآبادی، محمدرضا؛ برزویان، صمد؛ و دلاور، علی (۱۴۰۱). بررسی عوامل روانشناختی و جمعیت‌شناختی مرتبط با سواد مالی دانشجویان - معلمان استان گیلان. *مجله علوم روانشناختی*، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۶، ۱۵۰۳-۱۵۲۰.

مجله علوم روانشناختی، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۶، پاییز (آبان) ۱۴۰۱.

مقدمه

انسان دارای نیازهای اساسی مختلف و نامحدودی (از جمله نیازهای اقتصادی) است (سهرابی و همکاران، ۱۴۰۰) که ارضای آن‌ها منجر به خلق انرژی، کسب سلامتی و بهزیستی (حیدری و همکاران، ۱۳۹۷؛ نیکخواه و یوسفی، ۱۴۰۰) می‌شود و عدم تأمین آن‌ها، به عنوان نمونه در امور اقتصادی، می‌تواند منجر به ظهور مشکلات و مسائل اقتصادی گردد. مشکلات اقتصادی نه تنها بخش مهمی از زندگی روزمره افراد و خانوارها است (جورجنسن و سلوا، ۲۰۱۰)، بلکه در سطح کلان نیز حل آن‌ها یکی از اولویت‌های اساسی سیاست‌مداران و برنامه‌ریزان محسوب می‌گردد. این موضوع در جوامعی که دارای نرخ بالای بیکاری و فقر هستند؛ دستمزدها در سطح پایینی قرار دارند؛ ارزش پول ملی در نوسان دائمی است؛ نرخ تورم سالانه بالا است، نمود بیشتری دارد.

از سواد مالی که راه‌حلی اساسی برای حل مشکلات اقتصادی است، تعاریف و طبقه‌بندی‌های مختلفی وجود دارد و درباره ارائه تعریفی یکسان از آنچه که سواد مالی هست، باید باشد و می‌تواند باشد توافقی وجود ندارد (بیجورکلوند، ۲۰۱۹). فریدا و همکاران (۲۰۲۱) سواد مالی را توانایی شخص در امر مدیریت امور مالی به نحوی که در آینده به رفاه بیشتری دست یابد، تعریف کرده‌اند. بوهم و همکاران (۲۰۲۱) سواد مالی را شامل دانش و درک مفاهیم و ریسک‌های مالی و مهارت‌ها، انگیزه و اطمینان در بکارگیری چنین دانش و درکی به منظور تصمیم‌گیری مؤثر در طیف وسیعی از زمینه‌های مالی، بهبود رفاه مالی افراد و جامعه و امکان مشارکت در زندگی اقتصادی دانسته‌اند. در یک طبقه‌بندی کلی سواد مالی شامل سه حیطه دانش، نگرش و رفتارهای مرتبط با تصمیمات مالی در نظر گرفته شده است. هورنیاک (۲۰۱۸) بر اساس ادبیات موجود، شاخص‌های سواد مالی را به چهار گروه اصلی تقسیم نموده است: درآمد اکتسابی، میزان و عناصر پس‌انداز، منابع بیرونی و سطح تقاضای پول نقد در اقتصاد. همچنین در این ادبیات درباره مؤلفه‌ها و موضوعات مرتبط با سواد مالی نیز تفاوت‌هایی مشاهده می‌گردد. در بسیاری از مطالعات (از جمله: بویس کلو و همکاران، ۲۰۱۷)، سواد مالی شامل سه موضوع بهره مرکب، تورم و تنوع ریسک در نظر گرفته شده است اما در بعضی از تحقیقات موضوعاتی چون بیمه، مالیات، وام، بازنشستگی به آن افزوده شده است.

با وجود اختلاف در تعریف و مؤلفه‌های سواد مالی، امروزه این مفهوم به یک اولویت مهم برای تمام جوامع تبدیل شده است. در طبقه‌بندی مجمع جهانی اقتصاد از مهارت‌های شانزده گانه مورد نیاز برای یادگیری مستمر در قرن بیست و یکم، (شامل شش نوع سواد، چهار نوع شایستگی و شش ویژگی شخصیتی) و در بخش سوادهای شش گانه آن، سواد مالی نیز دیده شده است (مجمع جهانی اقتصاد، ۲۰۱۵؛ رایت و وایگلی، ۲۰۱۷). همچنین پژوهش‌های زیادی (بران و گراف، ۲۰۱۳؛ کیم و چاترچی، ۲۰۱۳؛ لیساردی و میچل، ۲۰۱۴؛ چاپلی و پدولا، ۲۰۱۵؛ کریست جانپولر و اولسون، ۲۰۱۵؛ هورویتز، ۲۰۱۵؛ مور، ۲۰۱۶؛ بویسکلو و همکاران، ۲۰۱۷؛ آدام و همکاران، ۲۰۱۷؛ بانور، ۲۰۱۷؛ ذولایحاتی و همکاران، ۲۰۱۹) نشان داده است که سواد مالی در سه سطح فرد، خانوار و کلان با بهزیستی مالی و فائق آمدن بر مشکلات مالی و اقتصادی رابطه دارد و باعث بهبود وضعیت اقتصادی، کاهش بدهی، تصمیم‌گیری درست برای بازنشستگی، پس‌انداز بیشتر، خرید درست و رفاه خانوار می‌شود. اهمیت سواد مالی باعث شده است که آموزش سواد مالی افراد بویژه دانش‌آموزان و دانشجویان در اغلب کشورها از جمله آمریکا (پروت، ۲۰۱۵)، کره جنوبی (جنگ، هان و پارک، ۲۰۱۴)، استرالیا (بلو و همکاران، ۲۰۱۴)، مالزی (موروگیا، ۲۰۱۶) از اولویت برخوردار شود و هر یک از این کشورها برنامه‌های مختلفی برای آموزش سواد مالی طراحی و اجرا کنند.

علی‌رغم اثبات اهمیت سواد مالی در بهزیستی مالی از یک سو و تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی مختلف از سوی دیگر، اغلب تحقیقات صورت گرفته نشان داده است که سواد مالی در کشورهای مختلف و در بین گروه‌های مختلف جمعیتی آن‌ها پایین است. به عنوان نمونه در ایالات متحده طبق تحقیق لیساردی، میچل و کتو (۲۰۱۴) مشخص گردید که سطح دانش مالی افراد مورد مطالعه بسیار پایین است. همچنین تحقیقات صورت گرفته در کشور کانادا (بویس کلو و همکاران، ۲۰۱۷)، شیلی (مور، ۲۰۱۶)، مکزیک (آکیو-گمز و ویلاگمز، ۲۰۱۷)، نیوزلند (کامرون و دیگران، ۲۰۱۴)، انگلستان (لیندزی و رالینگسون، ۲۰۱۳) ایتالیا (فورنرو و مونته‌کنه، ۲۰۱۱)، فنلاند (کالمی و روسکانن، ۲۰۱۸)، سوئیس (بران و گراف، ۲۰۱۳)، سوئد (المنبرگ و سیوسودبرگ، ۲۰۱۱)، آلمان (بوچرکانن و لیساردی، ۲۰۱۱)، روسیه (کلاپر و پانوس، ۲۰۱۱)، ترکیه (اکسویلی و همکاران، ۲۰۱۷)، رومانی (بکمن، ۲۰۱۳)، ژاپن (سکیتا، ۲۰۱۱) کره جنوبی

(جنگ و همکاران، ۲۰۱۴)، مالزی (مورگیا، ۲۰۱۶)، زیمباوه (انکومازانا و همکاران، ۲۰۱۵) نشان داد که سواد مالی در بین اقشار مختلف این کشورها در سطح پایینی قرار دارد. علی‌رغم نتایج یکسان مبنی بر پایین بودن سطح سواد مالی، چند ضعف در این تحقیقات وجود دارد: اول، در این تحقیقات تنها بعد دانشی سواد مالی مورد ارزیابی قرار گرفته است و ابعاد عاطفی و رفتاری سواد مالی مورد ارزیابی قرار نگرفته است. دوم در سنجش بعد دانشی نیز تفاوت مشهودی مشاهده می‌شود، چنانکه در برخی از این تحقیقات سواد مالی با سه سؤال و در برخی دیگر با ۵۰ سؤال مورد سنجش قرار گرفته است و یکسانی و یکنواختی بین ابزارهای سنجشی مختلف مشاهده نمی‌گردد. سوم، ابزارهای سنجشی مورد استفاده از نظر جامعیت، اعتبار و روایی لازم مورد ارزیابی قرار نگرفته‌اند. چهارم، با وجود ماهیت بین‌رشته‌ای سواد مالی، اغلب تحقیقات صورت گرفته، توسط اقتصاددانان انجام گرفته و بعضی از ابعاد آموزشی، روانشناختی و روش‌شناختی آن مورد غفلت قرار گرفته است. این ضعف‌ها انجام تحقیقی جامع و همه‌جانبه برای این موضوع را ضروری ساخته است.

درباره عوامل مؤثر در سواد مالی نیز تحقیقاتی انجام گرفته است. در بسیاری از این تحقیقات که رابطه دو متغیره عوامل مختلف با سواد مالی مورد بررسی قرار گرفته است، مشخص شده است که بین متغیرهای جمعیت‌شناختی مثل جنسیت (مونا و انیس، ۲۰۱۷؛ مورگیا، ۲۰۱۶؛ فلورس، ۲۰۱۴؛ هیوسول، ۲۰۱۵؛ اکسویلی و همکاران، ۲۰۱۷؛ بران و گراف، ۲۰۱۳)، سطح درآمد فردی (راب و وودیارد، ۲۰۱۱؛ مورگیا، ۲۰۱۶؛ اکسویلی و همکاران، ۲۰۱۷؛ بران و گراف، ۲۰۱۳)، در معرض آموزش مالی بودن (راب و وودیارد، ۲۰۱۱؛ چانگ و پارک، ۲۰۱۴)، سن (راب و وودیارد، ۲۰۱۱؛ مونا و انیس، ۲۰۱۷؛ کامرون و دیگران، ۲۰۱۴؛ آدلکه، ۲۰۱۳؛ مورگیا، ۲۰۱۶؛ هیوسول، ۲۰۱۵؛ آتیس و همکاران، ۲۰۱۶)، نژاد و قومیت (راب و وودیارد، ۲۰۱۱؛ فلورس، ۲۰۱۴؛ گلیگان، ۲۰۱۲)، درآمد و ثروت خانوار (مونا و انیس، ۲۰۱۷؛ کامرون و دیگران، ۲۰۱۴) رشته تحصیلی (سلیکول و سلیکول، ۲۰۱۵؛ هیوسول، ۲۰۱۵) سال‌های حضور در دانشگاه (آدلکه، ۲۰۱۳) تأهل (آتیس و همکاران، ۲۰۱۶) تحصیلات والدین و طبقه اجتماعی (گلیگان، ۲۰۱۲)، محل سکونت شهر/روستا (بکمن، ۲۰۱۳) مهاجر بودن (بران و گراف، ۲۰۱۳) با سواد مالی و عناصر مختلف آن رابطه معنادار و مثبت وجود دارد و یا بین گروه‌ها در شاخص سواد مالی تفاوت

معناداری وجود دارد. ولی در تحقیقاتی دیگر بین متغیرهای جمعیت‌شناختی در آمد والدین (سلیکول و سلیکول، ۲۰۱۵؛ فلورس، ۲۰۱۴؛ باهوویج و همکاران، ۲۰۱۵) جنسیت (انکومازانا و همکاران، ۲۰۱۵؛ اوزدمیر و همکاران، ۲۰۱۵؛ آدلکه، ۲۰۱۳؛ فلورس، ۲۰۱۴؛ باهوویج و همکاران، ۲۰۱۵) سن، سطح تحصیلات والدین، شغل والدین، محل سکونت (سلیکول و سلیکول، ۲۰۱۵)، نوع و وضعیت اشتغال (مورگیا، ۲۰۱۶؛ فلورس، ۲۰۱۴)، وضعیت تأهل (مورگیا، ۲۰۱۶)، سطح تحصیلات شخص (آتیس و همکاران، ۲۰۱۶) با سواد مالی رابطه معنادار مثبت به دست نیامده است و یا تفاوت معناداری در سطح سواد مالی آن‌ها وجود ندارد. با ارزیابی این تحقیقات نیز می‌توان به چند نکته در آن‌ها اشاره کرد: در اغلب این تحقیقات تمام عوامل روانشناختی و جمعیت‌شناختی تأثیرگذار، مورد توجه قرار نگرفته‌اند و معیارهای اندازه‌گیری عوامل جمعیت‌شناختی و روانشناختی از تحقیقی به تحقیق دیگر متفاوت و در برخی تحقیقات مبهم است. همچنین با مقایسه نتایج می‌توان گفت که نتایج بدست آمده متناقض بوده و ثبات و یکسانی در نتایج آن‌ها مشاهده نمی‌گردد و لازم است تحقیقی نو و جامع در این حیطه انجام گردد.

گرچه برخورداری از سواد مالی مخصوص سن و طبقه خاصی نیست و سواد مالی برای تمام گروه‌های اجتماعی ضروری است (فراچک، ۲۰۱۶؛ ۳۲۰۹)، ولی به دلایل مختلف فراگیری سواد مالی، اهمیت مضاعفی برای قشر جوان به ویژه دانشجویان دارد. اهمیت سواد مالی برای جوانان از این جهت است که تحصیلات دانشگاهی مرحله‌ای است که دانشجویان در مرحله حساسی از زندگی‌شان هستند و از وابستگی مالی به سوی استقلال مالی حرکت می‌کنند (رسائسی و کلیب، ۲۰۱۵). اهمیت دیگر آن بخاطر آمار و مشخصات جمعیت‌شناختی کارآفرینان کم‌سن است. مطالعه مرکز نظارت جهانی بر کارآفرینی آشکار کرده است که آغاز کارآفرینی در سن ۲۵-۳۴ سالگی از هر طیف سنی بیشتر است. همچنین اشتباهات مالی در سن جوانی می‌تواند پیامدهای مستمری در سنین بعدی افراد داشته باشد (تیتکو و همکاران، ۲۰۱۵).

علاوه بر دلایل فوق، در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ج.ا.ا به رفع مشکلات مادی و معیشتی معلمان (راهکار ۱۲/۳)، که در دهه‌های اخیر همواره مشکلات معیشتی آن‌ها مطرح بوده است، تأکید ویژه‌ای شده است، امری که شاید افزایش سواد مالی معلمان راه‌حلی برای آن باشد. همچنین

استنباطی آزمون t برای مقایسه دو گروه مستقل، آنوای یک راهه و همبستگی پیرسون استفاده شد.

ب) ابزار

در این تحقیق برای سنجش سواد مالی از پرسشنامه استفاده شد. برای سنجش عنصر دانش سواد مالی از پرسشنامه سواد مالی معین‌الدین استفاده شد. پرسشنامه دارای ۲۵ سؤال چهار گزینه‌ای بود که سؤالات آن به موضوعاتی چون تورم، مالیات، سرمایه‌گذاری، پس‌انداز، وام، خدمات بانکی، بیمه اختصاص داشت. بعلاوه عدم رواج کارت اعتباری در کشورمان سؤال ۱۸ این پرسشنامه حذف و تعداد سؤالات پرسشنامه این بخش به ۲۴ سؤال تقلیل یافت. بعلاوه اینکه سواد مالی تنها شامل عنصر دانش نبوده و حاوی نگرش و رفتارهای مالی است و چون این موضوع در پرسشنامه معین‌الدین مورد توجه قرار نگرفته بود دو عنصر نگرش (با ۱۵ سؤال) و رفتار مالی (با ۲۰ سؤال) نیز با الحاق پرسشنامه پاتریج و همکاران (۲۰۱۶) به آن، مورد توجه قرار گرفت. همسانی درونی ابزار با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب در بخش نگرش، رفتار، دانش و کل سواد مالی برابر ۰/۸۶۹، ۰/۷۱۴، ۰/۸۹۶ و ۰/۸۵۳ به دست آمد که نشان‌دهنده اعتبار قابل قبول ابزار بود.

یافته‌ها

از بین دانشجو - معلمان منتخب، ۱۱۳ نفر زن و ۱۲۹ نفر مرد بود. میانگین سن افراد مورد مطالعه ۲۰/۰۲ سال و در طیف ۱۸ تا ۲۴ سال قرار داشت. ۲۳۲ نفر از افراد نمونه مجرد و تنها ۱۰ نفر از آن‌ها متأهل بوده و ۱۷۲ نفر ساکن شهر و ۷۰ نفر ساکن روستا بودند. ۱۲۴ نفر از دانشجویان مورد مطالعه در سال اول، ۷۹ نفر در سال دوم و ۳۹ نفر در سال سوم تحصیل می‌کردند. رشته تحصیلی ۴۱ نفر الهیات، ۱۲۵ نفر راهنمایی و مشاوره، ۶۷ نفر آموزش ابتدایی و ۹ نفر آموزش کودکان استثنایی و رشته دبیرستانی ۹ نفر علوم و معارف اسلامی، ۱۱۵ نفر ادبیات و علوم انسانی، ۱۰۸ نفر علوم تجربی و ۱۳ نفر ریاضی و فیزیک بود.

سطح دانش مالی دانشجو - معلمان: در جدول ۱ سطح دانش مالی دانشجو - معلمان به تفکیک موضوعات سواد مالی آمده است.

در همین سند یکی از ساحت‌های تعلیم و تربیت، ساحت اقتصادی و حرفه‌ای است که تحقق آن بدون مسلح بودن معلمان آینده به سواد اقتصادی و مالی امکان‌پذیر نیست و سواد مالی بر عملکرد معلمان در تدریس مباحث مالی تأثیر مثبت و معنادار دارد. در حالی که با بررسی سرفصل‌های دوره‌های تربیت معلم، می‌توان دریافت که توسعه سواد مالی دانشجو معلمان که معلمان آینده هستند، مورد توجه قرار نگرفته است.

از آنجایی که گام اول ورود به عرصه آموزش و هرگونه برنامه‌ریزی در این عرصه، مستلزم آگاهی از وضعیت موجود جامعه هدف می‌باشد و سنجش سطح دانش و فهم یک گروه و ارزیابی رفتارهای آن‌ها در ارتباط با امور مالی مبنایی برای مشخص کردن نیازهای احتمالی و شکاف‌های مرتبط با سواد مالی است (اتکینسون و مسی، ۲۰۱۱) و از آنجایی که درباره سطح سواد مالی دانشجویان به عنوان معلمان آینده تحقیقی صورت نگرفته است، هدف این تحقیق عبارت است از:

- * سنجش سطح سواد مالی دانشجو - معلمان در زیر مؤلفه‌های مختلف آن.
- * بررسی تفاوت سطح سواد مالی دانشجو - معلمان بر حسب متغیرهای مختلف جمعیت‌شناختی.
- * بررسی رابطه سطح سواد مالی دانشجو - معلمان با متغیرهای مختلف جمعیت‌شناختی.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: پژوهش حاضر جز تحقیقات کمی و از نظر چگونگی بدست‌آوردن داده‌های مورد نیاز در ردیف پژوهش‌های توصیفی و از نوع پیمایشی است. جامعه آماری تحقیق را کلیه دانشجو - معلمان شاغل در دو پردیس دخترانه بنت‌الهدی صدر و پسرانه امام علی استان گیلان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ تشکیل می‌دادند که تعداد آن‌ها برابر با ۶۱۳ نفر بود. این دانشجویان در رشته‌های آموزش ابتدایی، راهنمایی و مشاوره، آموزش الهیات، آموزش کودکان استثنایی مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه تحقیق برابر با ۲۴۲ نفر بر اساس جدول مورگان بود که بعلاوه در دسترس بودن فهرست افراد جامعه، با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی چون فراوانی، درصد، نمودار، میانگین و از روش‌های

جدول ۱. دانش مالی دانشجو - معلمان به تفکیک موضوعات مختلف مالی

موضوعات شاخص‌ها	تورم و ارزش زمانی پول	مالیات	سرمایه‌گذار و پس‌انداز	وام	خدمات بانکی (چک، خودپرداز)	بیمه و بازنشستگی	دانش کل
میانگین	۰/۴۵	۰/۶۲	۰/۹۷	۰/۴۹	۰/۶۳	۱/۳۳	۴/۵۰
انحراف استاندارد	۰/۷۰	۰/۷۲	۱/۲۰	۰/۷۲	۰/۷۱	۱/۳۶	۳/۶۱
کمترین نمره	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
بیشترین نمره	۳	۲	۶	۳	۳	۵	۱۷

بر اساس داده‌های جدول ۱ میانگین نمره دانشجو - معلمان در شاخص دانش مالی ۴/۵۰ (از ۲۴) است. انحراف استاندارد نمرات ۳/۶۱، کمترین نمره صفر و بالاترین نمره ۱۷ است. در موضوع تورم و ارزش زمانی پول میانگین نمرات گروه ۰/۴۵ (از ۳)، در مالیات ۰/۶۲ (از ۲)، در سرمایه‌گذاری و پس‌انداز ۰/۹۷ (از ۷)، در وام ۰/۴۹ (از ۴)، در خدمات بانکی ۰/۶۳ (از ۳) و در بیمه و بازنشستگی ۱/۳۳ (از ۵) است.

سطح نگرش مالی دانشجو - معلمان: طبق داده‌های جدول ۲ میانگین نمره دانشجو - معلمان در شاخص نگرش مالی کل ۶۰/۲۹ (از ۷۵) است. انحراف استاندارد نمرات ۸/۶۹، کمترین نمره ۲۵ و بالاترین نمره ۷۵ است. در موضوع مدیریت هزینه و پول میانگین نمرات گروه ۳۱/۷۴ (از ۴۰)، در سرمایه‌گذاری و پس‌انداز ۱۲/۱۶ (از ۱۵)، در وام‌ها (اعتبارات)، (از ۸/۰۸) و در بیمه ۸/۲۹ (از ۱۰) است.

جدول ۲. نگرش مالی دانشجو - معلمان به تفکیک موضوعات مختلف مالی

موضوعات شاخص‌ها	مدیریت هزینه و پول	سرمایه‌گذاری و پس‌انداز	وام‌ها (اعتبارات)	بیمه	نگرش کل
میانگین	۳۱/۷۴	۱۲/۱۶	۸/۰۸	۸/۲۹	۶۰/۲۹
انحراف استاندارد	۴/۹۵	۲/۱۰	۱/۶۶	۱/۷۹	۸/۶۹
کمترین نمره	۱۴	۵	۲	۲	۲۵
بیشترین نمره	۴۰	۱۵	۱۰	۱۰	۷۵

سطح عملکرد (رفتار) مالی دانشجو - معلمان: بر اساس داده‌های جدول ۳ میانگین نمره دانشجو - معلمان در شاخص عملکرد (رفتار) مالی کل ۶۲/۴۵ (از ۱۰۰) است. انحراف استاندارد نمرات ۸/۶۸، کمترین نمره

۳۴ و بالاترین نمره ۹۰ است. در موضوع مدیریت پول و هزینه‌ها میانگین نمرات گروه ۲۰/۳۴ (از ۳۵)، در وام و بدهی ۹/۸۱ (از ۱۵)، در خرید ۱۷/۱۱ (از ۲۵) در سرمایه‌گذاری و پس‌انداز ۱۱/۵۹ (از ۲۰) و در بیمه ۳/۵۸ (از ۵) است.

جدول ۳. عملکرد (رفتار) مالی دانشجو - معلمان به تفکیک موضوعات مختلف مالی

موضوعات شاخص‌ها	مدیریت پول و هزینه‌ها	وام و بدهی	خرید	سرمایه‌گذاری و پس‌انداز	بیمه	عملکرد (رفتار) کل
میانگین	۲۰/۳۴	۹/۸۱	۱۷/۱۱	۱۱/۵۹	۳/۵۸	۶۲/۴۵
انحراف استاندارد	۱/۱۱	۲/۶۸	۳۰/۶	۲/۲۱	۳/۸۷	۸/۶۸
کمترین نمره	۸	۳	۱۰	۵	۱	۳۴
بیشترین نمره	۵	۱۹	۲۵	۱۵	۳۴	۹۰

مقایسه سواد مالی گروه‌های مختلف: با توجه به نتایج آزمون t (جدول ۴) در متغیرهای دانش ($P=0/011$)، رفتار ($P=0/001$) و سواد

مالی کل ($P=0/042$) بین زنان و مردان تفاوت معناداری وجود دارد. اما در متغیر نگرش بین دو گروه تفاوت معناداری وجود ندارد ($P=0/364$)

همچنین در مقایسه بین افراد متأهل و مجرد در موضوع سواد مالی، در متغیر دانش ($P=0/007$) بین دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد ولی در متغیرهای نگرش ($P=0/529$)، رفتار ($P=0/363$) و کل سواد ($P=0/128$) بین دو گروه تفاوت معناداری وجود ندارد. در مقایسه دو گروه متولدین شهر و روستا، در متغیر دانش ($P=0/027$) بین دو گروه تفاوت معناداری

وجود دارد. اما در متغیرهای نگرش ($P=0/093$)، رفتار ($P=0/551$) و کل سواد مالی ($P=0/436$) بین دو گروه تفاوت وجود ندارد. مقایسه دانشجو - معلمان ساکن شهر و روستا نیز مشخص کرد در هر چهار متغیر دانش ($P=0/359$)، نگرش ($P=0/284$)، رفتار ($P=0/267$) و سواد کل ($P=0/810$) بین دو گروه تفاوت معناداری وجود ندارد.

جدول ۴. مقایسه عناصر سواد مالی دانشجو - معلمان بر حسب جنسیت، تأهل، محل تولد و محل سکونت

متغیر	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	آماره T	مقدار احتمال	متغیر	گروه	میانگین	انحراف استاندارد	آماره T	مقدار احتمال
دانش	زن	۳/۸۷	۳/۶۱	-۲/۵۷	۰/۰۱	دانش	متاهل	۱/۵۰	۲/۰۱	-۲/۷۲	۰/۰۰
	مرد	۵/۰۶	۳/۵۳				مجرد	۴/۶۳	۳/۶۱		
نگرش	زن	۶۰/۸۴	۸/۶۳	۰/۹۱۰	۰/۳۶	نگرش	متاهل	۵۸/۶۰	۱/۶۱	-۰/۶۳	۰/۵۲
	مرد	۵۹/۸۲	۸/۷۴				مجرد	۶۰/۳۷	۸/۳۸		
رفتار	زن	۶۰/۴۲	۸/۳۹	-۳/۴۷	۰/۰۰	رفتار	متاهل	۶۰	۱۱/۹	-۰/۹۱	۰/۳۶
	مرد	۶۴/۲۳	۸/۵۸				مجرد	۶۲/۵۶	۸/۵۳		
کل سواد	زن	۱۲/۱۴	۱/۸۳	-۲/۰۴	۰/۰۴	کل	متاهل	۱۲۰/۱	۲/۵۶	-۱/۵۲	۰/۱۲
	مرد	۱۲/۱۱	۱/۳۱				مجرد	۱۲۷/۵	۱/۵۹		
دانش	شهر	۴/۲۶	۳/۷۰	-۲/۲۱	۰/۰۲	دانش	شهر	۴/۳۷	۳/۷۹	-۰/۹۱	۰/۳۵
	روستا	۵/۵۷	۲/۹۸				روستا	۴/۸۴	۳/۱۱		
نگرش	شهر	۶۰/۷۴	۸/۳۷	۱/۶۸۷	۰/۰۹	نگرش	شهر	۶۰/۶۸	۸/۷۴	۱/۰۷۴	۰/۲۸
	روستا	۵۸/۳۳	۹/۸۰				روستا	۵۹/۳۵	۸/۵۵		
رفتار	شهر	۶۲/۶۱	۸/۵۸	۰/۵۹	۰/۵۵	رفتار	شهر	۶۲/۰۵	۹/۲۳	-۱/۱۱	۰/۲۶
	روستا	۶۱/۷۵	۹/۱۸				روستا	۶۳/۴۲	۷/۱۲		
کل	شهر	۱۲/۶۲	۱/۸۹	۰/۷۸	۰/۴۳	کل	شهر	۱۲/۱۱	۱/۰۳	-۰/۲۴	۰/۸۱
	روستا	۱۲۵/۶۶	۱/۴۸				روستا	۱۲۷/۶۲	۱۲/۹۶		

نتایج آزمون تحلیل واریانس یک‌راهه (جدول ۵) برای مقایسه گروه‌های دانشجو - معلمان بر حسب رشته تحصیلی در دانشگاه، نشان داد که در هر چهار متغیر دانش ($P=0/582$)، نگرش ($P=0/843$)، رفتار ($P=0/153$) و سواد کل ($P=0/794$) بین چهار گروه آموزش ابتدایی، الهیات، مشاوره و کودکان استثنایی تفاوت معناداری وجود ندارد. مقایسه سواد مالی دانشجو - معلمان بر حسب رشته تحصیلی در دبیرستان نیز بیانگر آنست که در هر چهار متغیر دانش ($P=0/189$)، نگرش ($P=0/438$)، رفتار ($P=0/148$) و سواد کل ($P=0/232$) بین چهار گروه علوم و معارف اسلامی، ادبیات و علوم انسانی، علوم تجربی و فیزیک تفاوت معناداری وجود ندارد. سواد مالی کل ($P=0/241$) و سه عنصر دانش ($P=0/137$)، نگرش ($P=0/330$) و رفتار ($P=0/189$) بر حسب سطح تحصیلات پدر دانشجو - معلمان تفاوت معناداری ندارد و دانشجویان دارای پدران بیسواد، با

تحصیلات ابتدایی، راهنمایی، متوسطه، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری از سطح سواد یکسانی برخوردار بودند. اما مقایسه سواد مالی دانشجو - معلمان بر حسب سطح تحصیلات مادر نشان داد که در متغیر نگرش ($P=0/017$) بین هشت گروه تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل تعقیبی نشان داد که این تفاوت بین مادران دارای تحصیلات راهنمایی، متوسطه، کارشناسی و کارشناسی ارشد با سایر گروه‌ها است. ولی در متغیرهای دانش ($P=0/173$)، رفتار ($P=0/304$) و سواد کل ($P=0/059$) بین گروه‌ها تفاوت معناداری وجود ندارد.

جدول ۵. تحلیل واریانس یک راهه برای مقایسه عناصر سواد مالی دانشجو - معلمان بر حسب چند متغیر

گروه	نام متغیر	آماره F	مقدار احتمال (sig)
رشته تحصیلی در دانشگاه	دانش	۰/۶۵۳	۰/۵۸۲
	نگرش	۰/۲۷۵	۰/۸۴۳
	رفتار	۱/۷۷۱	۰/۱۵۳
	سواد کل	۰/۳۴۴	۰/۷۹۴
رشته تحصیلی در دبیرستان	دانش	۱/۶۰۶	۰/۱۸۹
	نگرش	۰/۹۰۷	۰/۴۳۸
	رفتار	۱/۷۹۹	۰/۱۴۸
	سواد کل	۱/۴۴۱	۰/۲۳۲
تحصیلات پدر	دانش	۱/۳۲۰	۰/۲۴۱
	نگرش	۱/۵۹۸	۰/۱۳۷
	رفتار	۱/۱۵۵	۰/۳۳۰
	سواد کل	۱/۰۸۲	۰/۳۷۵
تحصیلات مادر	دانش	۱/۴۸۷	۰/۱۷۳
	نگرش	۲/۵۰۸	۰/۰۱۷
	رفتار	۱/۲۰۰	۰/۳۰۴
	سواد کل	۱/۹۸۰	۰/۰۵۹
شغل پدر	دانش	۰/۵۳۲	۰/۸۱۰
	نگرش	۵/۵۷۸	۰/۰۰۰
	رفتار	۲/۸۱۲	۰/۰۰۸
	سواد کل	۴/۸۷۷	۰/۰۰۰
شغل مادر	دانش	۲/۴۶۱	۰/۰۴۶
	نگرش	۲/۵۶۷	۰/۰۳۹
	رفتار	۰/۴۱۲	۰/۸۰۰
	سواد کل	۱/۷۰۳	۰/۱۵۰

مقایسه سواد مالی دانشجویان بر حسب شغل پدر نشان داد که در متغیر دانش ($P=0/810$) بین دانشجویان تفاوت معناداری وجود ندارد ولی در متغیرهای نگرش ($P=0/000$)، رفتار ($P=0/008$) و سواد مالی کل ($P=0/000$) بین ۸ گروه شغلی تفاوت معناداری وجود دارد. در متغیر نگرش و سواد مالی کل کمترین نمره میانگین متعلق به فرزندان پدران بیکار و بیشترین نمره متعلق به فرزندان پدران دارای مشاغل فروشنده است. در متغیر رفتار نیز کمترین نمره متعلق به فرزندان پدران بیکار و بیشترین نمره متعلق به فرزندان پدران دارای سایر مشاغل است. مقایسه دانشجو معلمان بر حسب شغل مادر نیز نشان داد در متغیر دانش ($P=0/046$) و نگرش ($P=0/039$) بین دانشجویان تفاوت معناداری وجود دارد. ولی در متغیر رفتار ($P=0/800$) و سواد مالی کل ($P=0/150$) بین آنها تفاوت معناداری وجود ندارد. در

دانش بالاترین نمره متعلق به دانشجویانی است که مادر آنها دارای شغل کارمندی و در نگرش متعلق به کسانی است که مادر آنها دارای شغل خیاطی است.

بررسی همبستگی سواد مالی با سایر متغیرها: نتیجه تحلیل همبستگی دو متغیره سواد مالی و عناصر سه گانه آن (جدول ۶) با هفت متغیر پایه (سال تحصیلی، تعداد واحدهای گذرانده، سن، معدل دیپلم، معدل دانشگاه، ترتیب تولد و درآمد خانوار نشان داد که بین متغیر دانش با متغیرهای هفتگانه فوق همبستگی معناداری وجود ندارد. درباره متغیر نگرش، بین این متغیر و معدل دانشگاهی دانشجویان همبستگی مثبت ($P=0/176$) معنادار ($P=0/006$) و ترتیب تولد همبستگی منفی ($P=0/151$) معنادار ($P=0/019$) وجود دارد. همچنین بین متغیر رفتار با متغیرهای هفت گانه همبستگی

معناداری وجود ندارد. اما بین سواد مالی کلی و معدل دانشگاهی دانشجویان همبستگی مثبت (۰/۱۶۴) معنادار (P= ۰/۰۱۱) و ترتیب تولد همبستگی منفی (۰/۱۳۳-) معنادار (P= ۰/۰۳۹) وجود دارد.

جدول ۶. نتیجه تحلیل همبستگی دو متغیره سواد مالی و عناصر سه‌گانه آن با هفت متغیر جمعیت‌شناختی

متغیرها	شاخص آماری	پایه تحصیلی	واحد گذرانده	سن	معدل دیپلم	معدل دانشگاه	ترتیب تولد	درآمد خانوار
دانش	همبستگی	۰/۰۳۰	۰/۰۲۱	۰/۰۳۸	-۰/۰۴۴	۰/۰۱۳	۰/۰۰	-۰/۰۲۳
	معناداری (sig)	۰/۶۴۶	۰/۷۴۰	۰/۵۵۴	۰/۴۹۷	۰/۸۴۴	۰/۹۹۹	۰/۷۱۷
نگرش	همبستگی	-۰/۰۳۶	۰/۰۱۹	۰/۰۴۷	۰/۰۴۸	۰/۱۷۶*	-۰/۱۵۱*	-۰/۰۰۱
	معناداری (sig)	۰/۵۷۳	۰/۷۶۴	۰/۴۶۹	۰/۴۶۰	۰/۰۰۶	۰/۰۱۹	۰/۹۸۸
رفتار	همبستگی	-۰/۰۲۳	-۰/۰۲۸	۰/۰۰۳	-۰/۰۱۱	۰/۱۱۶	۰/۰۸۱	۰/۰۹۶
	معناداری (sig)	۰/۷۲۵	۰/۶۶۶	۰/۹۶۸	۰/۸۵۹	۰/۰۷۳	۰/۲۰۸	۰/۱۳۷
سواد مالی کل	همبستگی	-۰/۰۲۷	-۰/۰۲۲	-۰/۰۱۶	۰/۰۱۰	۰/۱۶۴*	۰/۱۳۳*	۰/۰۴۹
	معناداری (sig)	۰/۶۷۸	۰/۷۳۴	۰/۸۰۲	۰/۸۷۳	۰/۰۱۱	۰/۰۳۹	۰/۴۵۰

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی میزان سواد مالی دانشجویان - معلمان و تعیین رابطه چند متغیر جمعیت‌شناختی با این نوع سواد است. یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که از بین سه عنصر (خرده‌مقیاس) سواد مالی، وضعیت دانشجویان - معلمان در عنصر دانش در سطح پایینی قرار دارد چنان که با دقت در میانگین بدست آمده (۴/۵ از ۲۴) می‌توان نتیجه گرفت دانش مالی این گروه کمتر از یک پنجم حداکثر نمره دانش مالی است. در اغلب تحقیقات صورت گرفته بر روی دانش آموزان و دانشجویان و اقشار دیگر نیز چنین نتایجی بدست آمده است. بنابراین یافته‌های این تحقیق در راستای تحقیقات قبلی (لیساردی و همکاران، ۲۰۱۴؛ بویس کلر و همکاران، ۲۰۱۷؛ مور، ۲۰۱۶؛ آکیو-گمز و ویلاگمز، ۲۰۱۷؛ کامرون و دیگران، ۲۰۱۴؛ لیندزی و رالینگسون، ۲۰۱۳؛ فورنرو و مونته‌کنه، ۲۰۱۱) در کشورهای دیگر است. با دقت در تفکیک موضوعی دانش مالی دانشجویان می‌توان دریافت که در بین شش موضوع مورد بررسی، در موضوعات مالیات، بیمه و بازنشستگی، خدمات بانکی، دانشجویان دارای دانش بیشتری هستند ولی در موضوعات تورم و ارزش زمانی پول، سرمایه‌گذاری و پس‌انداز و وام از دانش کمتری برخوردارند. اما در دو عنصر دیگر سواد مالی، وضعیت دانشجویان معلمان نسبتاً مطلوب است. در عنصر نگرش میانگین ۶۰/۲۹ از ۷۵ بیانگر کسب ۰/۸۰ نمره از حداکثر نمرات و در عنصر رفتار میانگین ۶۲/۴۵ از ۱۰۰ بیانگر کسب ۶۲/۴۵ درصد نمره از حداکثر نمرات است. گرچه در اغلب تحقیقات صورت گرفته، به نگرش و رفتار مالی توجه نشده است اما در

تحقیقاتی که نگرش و رفتار مالی بصورت جداگانه اندازه‌گیری شده است، عملکرد پاسخ‌دهندگان از عملکرد در عنصر دانش به مراتب بهتر گزارش شده است. بنابراین نتایج تحقیق در راستای تحقیقات قبلی (کالمی و روسکانن، ۲۰۱۸؛ مورگیا، ۲۰۱۶) است. تحلیل موضوعی عنصر نگرش نیز نشان داد که نمره دانشجویان در دو موضوع بیمه و سرمایه‌گذاری و پس‌انداز بهتر از دو موضوع دیگر یعنی وام و مدیریت هزینه‌ها و پول است. در عنصر رفتار نیز نتایج نشان داد که در دو موضوع بیمه و خرید عملکرد دانشجویان بهتر از سه موضوع وام و بدهی، مدیریت پول و هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری و پس‌انداز است.

مقایسه سواد مالی دانشجویان نشان داد که گرچه در عنصر دانش، تفاوت معناداری بین دانشجویان ساکن در شهر و روستا وجود ندارد و این یافته منطبق با تحقیق بکمن (۲۰۱۳) و متضاد با یافته تحقیق سلیکول و سلیکول (۲۰۱۵) است، ولی بین دانشجویان بر حسب جنسیت، وضعیت تأهل و محل تولد تفاوت معناداری وجود دارد؛ چنانکه عملکرد مردان، افراد مجرد، متولدین روستا بالاتر از زنان، افراد متأهل، متولدین شهری است. چنین یافته‌ای در راستای تحقیقات قبلی (از جمله مونا و انیس، ۲۰۱۷؛ کامرون و دیگران، ۲۰۱۴؛ مورگیا، ۲۰۱۶؛ فلورس، ۲۰۱۴؛ هیوسول، ۲۰۱۵؛ اکسویلی و همکاران، ۲۰۱۷؛ آتیس و همکاران، ۲۰۱۶؛ بران و گراف، ۲۰۱۳؛ بکمن، ۲۰۱۳) و در تضاد با تحقیقات انکومازانا و همکاران (۲۰۱۵)؛ اوزدمیر و همکاران (۲۰۱۵)؛ آدلکه (۲۰۱۳)؛ فلورس (۲۰۱۴)؛ باهوویج، باریج و پالیج (۲۰۱۵)؛ سلیکول و سلیکول (۲۰۱۵) و (مورگیا، ۲۰۱۶) است. در عنصر

رفتار بین دانشجویان بر حسب جنسیت، محل تولد، وضعیت تأهل و محل سکونت تفاوت معناداری مشاهده نگردید و گروه‌های مورد مقایسه از نگرش یکسانی برخوردار بودند. در عنصر رفتار و سواد مالی کل نیز بین دانشجویان تنها بر حسب جنسیت - به نفع مردان - تفاوت معناداری مشاهده گردید.

یافته‌های تحقیقات قبلی (از جمله: سلیکول و سلیکول، ۲۰۱۵؛ هیوسول، ۲۰۱۵) نشان داده‌اند که میزان سواد مالی دانشجویان بر حسب رشته تحصیلی متفاوت است ولی طبق یافته‌های پژوهش حاضر تفاوت معناداری در سطح دانش، نگرش، رفتار و سواد مالی کل دانشجویان بر حسب رشته‌های تحصیلی دانشگاهی و رشته دبیرستانی آنها وجود ندارد. بنابراین نتایج تحقیق جاری با تحقیقات فوق در تضاد است. مقایسه سواد مالی دانشجویان بر حسب میزان تحصیلات دو والد نیز نشان داد به غیر از متغیر نگرش، تفاوت معناداری بین آنها وجود ندارد. که در این مورد، نتیجه تحقیق در تضاد با نتیجه تحقیق گلیگان (۲۰۱۲) و سازگار با تحقیق سلیکول و سلیکول (۲۰۱۵) است. اما در متغیر نگرش بر حسب سواد مادر تفاوت معناداری وجود داشته که این تفاوت بین دانشجویان دارای مادران با تحصیلات راهنمایی، متوسطه، کارشناسی و کارشناسی ارشد با سایر گروه‌ها است. بنابراین در غالب موارد سواد والدین تأثیری بر سطح سواد مالی فرزندان ندارد.

یافته‌های تحقیق نشان داد که نوع شغل والدین بر برخی از عناصر سواد مالی دانشجویان تأثیر دارد. در متغیرهای نگرش، رفتار و سواد مالی کل دانشجویان بر حسب شغل پدر و متغیرهای نگرش و دانش آنها بر حسب شغل مادر تفاوت معناداری وجود دارد. فرزندان پدرانی که دارای مشاغل فروشنده و سایر مشاغل هستند از سواد مالی بیشتری برخوردار بوده و فرزندان مادرانی که دارای مشاغل کارمندی و خیاطی بودند نیز از سواد مالی بیشتری برخوردار بودند. در این موارد یافته‌های تحقیق در تضاد با یافته‌های تحقیق سلیکول و سلیکول (۲۰۱۵) است زیرا در آن تحقیق مشخص شده بود که تفاوتی در میزان سواد افراد بر حسب شغل والدین وجود ندارد. البته در عناصری که سواد مالی دانشجویان بر حسب شغل دو والد تفاوتی وجود نداشته است با تحقیق فوق سازگار است.

یافته‌های تحقیق حاضر نشان داد که در عنصر دانش بین این متغیر با متغیرهای پایه (سال تحصیلی، تعداد واحدهای گذرانده، سن، معدل دیپلم،

معدل دانشگاه، ترتیب تولد و درآمد خانوار همبستگی معناداری وجود ندارد که این یافته در تضاد با یافته‌های تحقیقات قبلی است. در دو متغیر نگرش مالی و سواد مالی کلی بین هر یک از متغیرهای دوگانه و معدل دانشگاهی دانشجویان همبستگی مثبت معنادار و ترتیب تولد همبستگی منفی معنادار وجود دارد که با دقت در ارقام همبستگی بدست آمده می‌توان گفت شدت همبستگی ضعیف است. وجود همبستگی مثبت بین نگرش مالی و سواد مالی کلی با معدل دانشگاهی بدین معنا است که با افزایش معدل دانشگاهی، نمره نگرش مالی و سواد کلی افزایش می‌یابد و وجود همبستگی منفی بین نگرش مالی و سواد مالی کلی به معنای این است که با افزایش رتبه دانشجویان در تولد نمره نگرش مالی و سواد مالی کل آنها کاهش می‌یابد و برعکس. همچنین بین متغیر رفتار با متغیرهای هفتگانه همبستگی معناداری وجود ندارد.

محدود بودن نمونه به قلمرو مکانی و زمانی خاص (دانشجویان دانشگاه فرهنگیان گیلان)، استفاده از ابزار خودگزارشی پرسشنامه، همراستایی پژوهش با همه‌گیری کرونا از مهمترین محدودیت‌های مطالعه حاضر بود. با توجه به اهمیت سواد مالی در بهزیستی مالی معلمان آینده و همچنین تأثیر مثبت سواد معلم بر سواد مالی دانش‌آموزان و در راستای یافته‌های تحقیق مبنی بر وجود ضعف سواد مالی در اغلب گروه‌های روانشناختی و جمعیت شناختی مورد مطالعه پیشنهاد می‌گردد ضمن گنجاندن دروس و سرفصل‌هایی با عنوان سواد مالی در رشته‌های تحصیلی مختلف دانشگاه فرهنگیان، دوره‌های کاربردی و عملی آموزش سواد مالی برای این گروه از دانشجویان در سطح دانشگاه تدارک دیده شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در گروه تکنولوژی آموزشی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران است.

حامی مالی: در انجام این تحقیق، نویسندگان فاقد حامی مالی بوده‌اند.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول مقاله بعنوان دانشجوی دکتری، نویسندگان دوم و سوم بعنوان اساتید راهنما و نویسندگان چهارم و پنجم بعنوان اساتید مشاور رساله هستند.

تضاد منافع: نویسندگان هیچ تضاد منافی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند.

تشکر و قدردانی: نویسندگان لازم می‌دانند از مشارکت کنندگان در تحقیق تقدیر و تشکر بعمل آورند.

References

- Adam, A. M., Frimpong, S., & Boadu, M. O. (2017). Financial literacy and financial planning: Implication for financial well-being of retirees. *Business and Economic Horizons (BEH)*, 13(2), 224-236. <https://doi.org/10.15208/beh.2017.17>
- Adeleke, T. (2013). *The effects of gender and gender role on the financial literacy of college students*. [M. A. Dissertation: Oklahoma State University]. https://shareok.org/bitstream/handle/11244/11141/Adeleke_okstate_0664M_12828.pdf
- Aksoylu, S., Boztosun, D., Altinişik, F., & Baraz, E. (2017). A Baseline Investigation of Financial thesLiteracy Levels: The Case of Kayseri Province. *The Journal of Accounting and Finance*, 75, 229-246. <https://mufad.org.tr/journal/attachments/article/897/13.pdf>
- Almenberg, J., & Save-SoDerbergh, J. (2011). Financial literacy and retirement planning in Sweden. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 10(4), 585-598. <https://doi.org/10.1017/S1474747211000497>
- Arceo-Gómez, E., & Villagómez, F. (2017). Financial literacy among Mexican high school teenagers, *International Review of Economics Education*, 24, 1-17. <https://doi.org/10.1016/j.iree.2016.10.001>
- Ateş, S., Coşkun, A., Şahin, M., & Demircan, M. (2016). Impact of Financial Literacy on the Behavioral Biases of Individual Stock Investors: Evidence from Borsa Istanbul. *Business and Economics Research Journal*, 7(3), 1-19. <https://doi.org/10.20409/berj.2016321805>
- Atkinson, A., & Messy, F. A. (2011). Assessing financial literacy in 12 countries: an OECD/INFE international pilot exercise. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 10(4), 657-665. <https://doi.org/10.1017/S1474747211000539>
- Bahovec, V., Barbić, D., & Palić, I. (2015). Testing the effects of financial literacy on debt behavior of financial consumers using multivariate analysis methods. *Croatian Operational Research Review*, 6, 361-371. <https://doi.org/10.17535/corr.2015.0028>
- Banor, M. (2017). *Exploring Financial Literacy as a Means to Improving the Ghanaian Economy: A Qualitative Study*. [Doctoral Dissertation: Northcentral University]. <https://www.proquest.com/openview/f066801f6b43ed147f95ae7fd0b7003e/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>
- Beckmann, E. (2013). Financial Literacy and Household Savings in Romania. *Numeracy*, 6(2), 2-22. <https://doi.org/10.5038/1936-4660.6.2.9>
- Björklund, M. (2019). Teaching financial literacy: Competence, context and strategies among Swedish teachers. *Journal of Social Science Education*, 18(2), 28-48. <https://doi.org/10.4119/jsse-1426>
- Blue, L., Grootenboer, P., & Brimble, M. (2014). Financial literacy education in the curriculum: Making the grade or missing the mark? *International Review of Economics Education*, 16, 51-62. <https://doi.org/10.1016/j.iree.2014.07.005>
- Böhm, P., Böhmová, G., Viktória, S., & Gazdíkova, J. (2021). The Impact of Secondary Education on the Level of Financial Literacy: The Case of Slovakia. *Problems of Education in the 21st Century*, 79(1), 13-33. <https://doi.org/10.33225/pec/21.79.13>
- Boisclair, D., Lusardi, A., & Michaud, P. C. (2017). Financial literacy and retirement planning in Canada. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 16(3), 277-296. <https://doi.org/10.1017/S1474747215000311>
- Brown, M., & Graf, R. (2013). Financial Literacy and Retirement Planning in Switzerland. *Numeracy*, 6(2), 2-23. <https://doi.org/10.5038/1936-4660.6.2.6>
- Bucher-Koenen, T., & Lusardi, A. (2011). Financial literacy and retirement planning in Germany. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 10(4), 565-584. <https://doi.org/10.1017/S1474747211000485>
- Cameron, M., Calderwood, R., Cox, A., Lim, S., & Yamaoka, M. (2014). Factors associated with financial literacy among high school students in New Zealand. *International Review of Economics Education*, 16(3), 12-21. <https://doi.org/10.1016/j.iree.2014.07.006>
- Çelikkol, M., & Çelikkol, H. (2015). The evaluation of the students in dumlupinar university vocational school of social sciences about levels of financial literacy. *Copernican Journal of Finance & Accounting*, 4(2), 43-63. <https://doi.org/10.12775/CJFA.2015.015>
- Chung, Y., & Park, Y. (2014). The Effects of Financial Education and Networks on Business Students' Financial Literacy. *American Journal of Business Education*, 7(3), 229-236. <https://doi.org/10.19030/ajbe.v7i3.8632>
- Farida, M. N., Soesatyo, Y., & Aji, T. S. (2021) Influence of Financial Literacy and Use of Financial Technology on Financial Satisfaction through

- Financial Behavior, *International Journal of Education & Literacy Studies*, 9(1), 86-95. <https://doi.org/10.7575/aiac.ijels.v.9n.1p.86>
- Flores, C. (2014). *First generation college student financial literacy: impact of self-efficacy and behavior*. [Doctoral Dissertation: Washington State University]. <https://www.proquest.com/openview/73ef1dbec5c8342cd0cc57301d9a8889/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>
- Fornero, E., & Monticone, C. (2011). Financial literacy and pension plan participation in Italy. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 10(4), 547-564. <https://doi.org/10.1017/S1474747211000473>
- Fraczek, B. (2016). Usage of internet technology in financial education and financial inclusion by student of economics universities. *International Journal of Economics and Management Engineering*, 10(9), 3209-3217. <https://publications.waset.org/10005602/usage-of-internet-technology-in-financial-education-and-financial-inclusion-by-students-of-economics-universities>
- Gilligan, H. (2012). *An examination of the financial literacy of California students*. [Doctoral Dissertation: California State University]. https://books.google.com/books/about/An_Examination_of_the_Financial_Literacy.html?id=7ENMzQEACAAJ
- Heidari, A., Ghorbani, N., & Pourhosein, R. (2019). The Relationship between Attachment Style and Life Satisfaction: The Mediating Role of Basic Psychological Needs Satisfaction. *Journal of Psychological Science*, 17(70), 643-650. (Persian). <http://psychologicalscience.ir/article-1-275-fa.html>
- Hornýák, A. (2018) Components of Financial Literacy of Young People. *Acta Universitatis Sapientiae, Economics, and Business*, 6, 5-19. <https://doi.org/10.1515/auseb-2018-0001>
- Horwitz, E. (2015). *Three essays on the effectiveness of financial education in the workplace*. [Doctoral Dissertation: Kansas State University]. <http://hdl.handle.net/2097/19109>
- Hucul, D. (2015). *Identifying Self-efficacy and Financial Behaviors as Predictors of Undergraduate College Students' Financial Literacy at a Land Grant University in North Carolina*. [Doctoral Dissertation: North Carolina State University]. <https://www.proquest.com/openview/8c777bf4d46e130785ac7760aacf0765/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>
- Jang, K., Hahn, J., & Park, H. (2014) Comparison of financial literacy between Korean and U.S. high school students. *International Review of Economics Education*, 16, 22-38. <https://doi.org/10.1016/j.iree.2014.07.003>
- Jappelli, T., & Padula, M. (2015). Investment in Financial Literacy, Social Security, and Portfolio Choice. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 14(4), 369-411. <https://doi.org/10.1017/S1474747214000377>
- Jorgensen, B., & Savla, J. (2010). Financial Literacy of Young Adults: The Importance of Parental Socialization. *Family Relations*, 59(4), 465-478. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2010.00616.x>
- Kalmi, P., & Ruuskanen, O. P. (2018). Financial literacy and retirement planning in Finland. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 17(3), 335-362. <https://doi.org/10.1017/S1474747217000270>
- Kim, J., & Chatterjee, S. (2013). Childhood Financial Socialization and Young Adults' Financial Management. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 24(1), 61-79. <https://psycnet.apa.org/record/2013-41258-004>
- Klapper, L., & Panos, G. (2011). Financial literacy and retirement planning: the Russian case. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 10(4), 599-618. <https://doi.org/10.1017/S1474747211000503>
- Kristjanpoller, W., & Olson, J. (2015). The effect of financial knowledge and demographic variables on passive and active investment in Chile's pension plan. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 14(3), 293-314. <https://doi.org/10.1017/S1474747214000213>
- Lindsey, A., & Rowlingson, K. (2013). Children and Financial Education: Challenges for Developing Financial Capability in the Classroom. *Social Policy & Society*, 12(4), 507-520. <https://doi.org/10.1017/S1474746412000644>
- Lusardi, A., & Mitchell, O. (2014). The Economic Importance of Financial Literacy: Theory and Evidence. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5-44 <https://doi.org/10.1257/jel.52.1.5>
- Lusardi, A., Mitchell, O., & Curto, V. (2014). Financial literacy and financial sophistication in the older population. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 13(4), 347-366. <https://doi.org/10.1017/S1474747214000031>
- Mouna, A., & Anis, J. (2017). Financial literacy in Tunisia: Its determinants and its implications

- investment behavior. *Research in International Business and Finance*, 39(4), 568-577. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2016.09.018>
- Moure, N. (2016). Financial literacy and retirement planning in Chile. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 15(2), 203-223. <https://doi.org/10.1017/S1474747215000049>
- Murugiah, L. (2016). The Level of Understanding and Strategies to Enhance Financial Literacy among Malaysians. *International Journal of Economics and Financial*, 6(3), 130-139. <https://www.econjournals.com/index.php/ijefi/article/view/2621>
- Nikkhah, M., Yousefi, F. (2021). Relationship between psychological basic needs satisfaction at school and students' emotional well-being: the mediating role of cognitive emotion regulation, *Journal of Psychological Science*, 20(99), 413-426. (In Persian). <http://psychologicalscience.ir/article-1-837-en.html>
- Nkomazana, N., Sibanda, M., & Duve, R. (2015). Determinants of financial knowledge among adolescents. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Oeconomica*, 60(2), 55-65. <https://www.proquest.com/openview/e74633a358acdf52ec35e1225c1144a8/1?pq-origsite=gscholar&cbl=406318>
- Özdemir, A., Temizel, F., Sönmez, H., & Er, F. (2015). Financial literacy of university students: a case study for Anadolu University, Turkey. *International Journal of Management Economics and Business*, 11(24), 97-110. <https://doi.org/10.17130/ijmeb.2015.11.24.815>
- Potrich, A. C., Vieira, K. M., & Da-Silva, W. M. (2016). Development of a financial model for University student. *Management Research Review*, 39(3), 356-376. <https://doi.org/10.1108/MRR-06-2014-0143>
- Prewett, N. (2015). *Providing Financial Literacy Education to Students: An Exploration of Financial Literacy Programs At large Public Institutions*. [Doctoral Dissertation: University of Kansas]. <https://kuscholarworks.ku.edu/handle/1808/20996>
- Rasoaisi, L., & Kalebe, K. (2015). Determinants of financial literacy among the national University of Lesotho students. *Asian Economic and Financial Review*, 5(9), 1050-1060. <https://doi.org/10.18488/journal.aefr/2015.5.9/102.9.1050.1060>
- Robb, C., & Woodyard, A. S. (2011). Financial Knowledge and Best Practice Behavior. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 22(1), 60-70. <https://ssrn.com/abstract=2061308>
- Sekita, S. (2011). Financial literacy and retirement planning in Japan. *Journal of Pension Economics and Finance (PEF)*, 10(4), 637-656. <https://doi.org/10.1017/S1474747211000527>
- Sohrabi, B., Yazdani, H. R., Rajabzadeh, A., & Mahjoub, H. (2021). Analysis of the human basic psychological needs' theories: A meta-theory approach. *Journal of Psychological Science*, 20(103), 979-998 (Persian). <https://doi.org/10.52547/JPS.20.103.979>
- Titko, J., Lace, N., & Polajeva, T. (2015). Financial Issues Perceived by Youth: Preliminary Survey for Financial Literacy Evaluation in the Baltics. *Oeconomia Copernicana*, 6(1), 75-98. <https://doi.org/10.12775/OeC.2015.004>
- World Economic Forum. (2015). *new vision for education: Unlocking the potential of technology-Resource document*. Geneva, Switzerland. World Economic Forum. http://www3.weforum.org/docs/WEFUSA_NewVisionforEducation_Report2015.pdf
- Wright, N., & Wrigley, C. (2017). Broadening Design-led Education Horizons: Conceptual Insights and Future Research Directions. *International Journal of Technology and Design Education*, 29(3), 1-23. <https://doi.org/10.1007/S10798-017-9429-9>
- Zulaihati, S. S., Susanti, S., & Widyastuti, U. (2019). Teachers' financial literacy: Does it impact on financial behavior? *Management Science Letters*, 10(3), 1-6. <https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.9.014>